

ikke kunde udfomme i den daværende Session som Lov, og man vilde derfor blot give visse Antydninger uden at formene, at det just var de anførte Sætser, man vilde have slaaet fast ved de Positioner, der forresten nævnes i Betænkningen. Jeg gjør denne Bemærkning, fordi jeg hørte til dette Mindretal, og fordi min Stilling til visse Punkter var noget mere ubestemt end flere andre ærede Medlemmers. Det blev gjort gjældende, at naar vi overhovedet havde indladt os paa at deltage i at stille Ændringsforslag til flere forud omtalte Sætser, var dette dog bestandig behersket af den Tanke, at vi ikke derved kom til at rocke ved Forhold, der vare støttede ved en Loldblovgivning, som ikke var af nogen gammel Dato, og om hvilken man maatte sige — hvad der ogsaa forleden Dag blev udtalt af den ærede Minister — at dens Grundlag var saare vel gjenemtaent samt meget tjenligt for en Loldbeskatning i det Hele taget. Det er ogsaa aabenbart, at der er Industrireglene og Fabrikker, som ere indrettede i god Tro til, at den i 1863 vedtagne Loldlov ikke meget let eller hurtigt vilde blive omgjort. Vi gif ikke meget nøie ind paa de enkelte Sætser, fordi vi vidste, at Sagen ikke da vilde komme til nogen endelig Afgjærelse, og jeg skal bemærke, at det var den samme Grund, der bragte mig til baade at udtale mig paa den Maade, som slet er i Betænkningen med Hensyn til den ny paatænkte Produktionsbeskatning af Lohak og Koesukker, og tillige til at tage en særlig Reservation med Hensyn til Beskatningen af bairisk Ol. Den ærede Minister har lagt særlig Vægt paa, at dette Forbehold kun stod i en Note; men jeg tror, at dette laa i den Slutningshaftighed, hvormed man bevægede sig, da denne Indsigelse blev gjort; thi det skete den sidste Dag, da der overhovedet kunde gjøres nogen Forandring i, hvad der var udtalt i Betænkningen, og det var mere af Hensigtsmæssighedshensyn, end fordi man netop vilde præcisere sine Hensigter, at det blev gjort paa den Maade. Jeg nævner det, skjøndt det ikke har stor Betydning, fordi den ærede Minister har sagt, at man maatte tage Hensyn til, hvad der stod i Løsten, men ikke kunde tage Hensyn til, hvad der stod i Noter underneben. Jeg tror, man maa tage Hensyn til begge Dele, fordi den ene Form er ligesaa berettiget som den anden, og det var som sagt de nævnte Hensyn, der gjorde, at Forbeholdet ikke traadte frem paa en anden Maade. Jeg vil meget gjerne indrømme, at det, naar denne Art Indsigelser komme fra Regjeringens Side, vil være klogt at udhale Betænkningens Affattelse saalænge, hidtil man kan saae sagt i Løsten, hvad man vil. (Finansministeren: Det var ingen Indsigelse!) Det var i det Mindste en Bemærkning fra den ærede Minister, men jeg skal iøvrigt ikke opholde mig derved. Jeg vil blot sige, at jeg for mit Vedkommende staar paa det samme Standpunkt, hvorpaa jeg stod isjor, idet det er min Anskuelse, at

vi først og fremmest bør borttage Krigstoldskatten. Dengang denne blev indført, blev det fra alle Sider anerkjendt, at det ingenlunde skete, fordi man mente, det var retfærdigt og billigt netop at lægge Skatten paa disse Punkter, men man sagde ligefrem, hvad der ogsaa laa meget klart for, at man gjorde det, fordi man ad den Vej lettest kunde faae en flekkelig og stor Indtægt. Slikt kan man finde sig i, naar Landet er i en saadan Stilling, som den, hvori det var dengang, da det havde været hjemstøgt af Krig, og da der skulde raades Bod paa de Ulemper, som fulgte deraf; men da nu Krigens Ulemper saa lang Tid efter nogenlunde ere forvundne, forekommer det mig at være urigtigt at haandhæve en Beskatning, om hvilken man ved dens Vedtagelse erkjendte, at den var uretfærdig og ubillig. Hvis man gaar den Vej, mine Herrer, som jeg tilraader, vil man efter en Gjernemsnitsberegning for flere Aar komme til at undvære imellem 8 og 900,000 Rd.; men ved Siden deraf har man den Fordel, at man ikke behøver at retfærdiggjøre Forandringen for hver enkelt Post, saaledes som man derimod hører, det maa ske ved enhver anden af de Poster, med Hensyn til hvilke Udvalget isjor har foreslaaet Forandringer. Der gjør sig Onsker gjældende i flere Retninger, og det er vanskeligt positit at berøse, at det netop er paa det paagjældende Sted, der bør ske en Forandring til Lettelse for den store Del af Befolkningen. Jeg vil derhos ogsaa gjøre opmærksom paa, at denne Sag efter min Betragtning maade kunde ordnes lettere end nogen anden, idet man gennem Finantsloven foreløbig for det enkelte Aars Vedkommende kunde suspendere den omhandlede Lov ved ligefrem at borttage den kalkulerede Sum, som svarer til Krigstoldbeskatningen for Bærers Indførsel; (Berg: Med en Anmærkning!) naturligtvis med behørig Tilspøelse. Jeg veed godt, at den forrige Regjering og ligeledes den nuværende efter den skete Modifikation er stemt derimod, men dette skal ikke forhindre mig fra at gjøre Forslaget; naar Finantsloven kommer for til 2den Behandling, anser jeg det for at være min Pligt at gjøre Forslag i den Retning. Der er ikke nogen Post, som med større Billighed maatte kunne fjernes gennem Finantsloven end en saadan, om hvilken det er anerkjendt, at den kun er fremkommen i Genhold til aldeles ekstraordinære Forhold som Krig og Krigens Følger, og man bunde altsaa slet ikke holde paa, at det skulde være en varig Indtægtskilde. Det var i Overensstemmelse med denne Betragtning, at jeg i forrige Session paa 3 Maader søgte at føre denne Tanke igjennem. Først stillede jeg Forslag til Finantsloven om at faae Krigstoldbeskatningen bort. Da det var blevet forfattet, og jeg var bleven Medlem af Udvalget angaaende Loldloven, deltog jeg i at stille Forslag ved hver af de Poster, som ere Genstand for høiere Beskatning i Genhold til Loven af 5te Au-